

دين و معيشت

اورنبورغ ايچون

سنه لك بهاسى. ۳ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۱ « «
اوچ آيلغى. ۱ « «

چيت شهرلرگه

سنه لك بهاسى. ۴ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۲ « «
اوچ آيلغى. ۱۰ « ۲۰

چيت مملكتلرگه

سنه لك بهاسى. ۶ صوم «تین»
يارم سنه لگى. ۳ « «
اوچ آيلغى. ۲۰ « «

ورنبورغ ژورنال «دين
ومعيشت» تليفون نومبر ۲۸۹

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبيع و صلوات و مساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا و لينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

زمان تاسيسى ۳۱ ديكابر ۱۹۰۶ سنه سنده

۲ نچى سنه

ييارلگان يازو

لرنى اوزگار تورگه

اداره اختيار ليدر.

باصلمغان بازولر

كيرو قايتارولماز.

مارقه سز خطلر

قبول ايدلماز.

آدرس آلماشتر

رغه ۲۱ تين آلدر.

آدرى سنى آچق

يازولرى اوتتوله.

آدرى سز مقاله لر

درج ايدلماز.

هفته ده بر مرتبه نشر اولنان دينى، فنى، ادبى و سياسى ژورنالدر

تېلېفون نومبر ۲۸۹
K. T. M. K.
M. I. K. M. I. K.
P. G. B. L. P. P. P. K. M. I. K. S. L.

صحيفه

ايچى شا كردلرينه يلغه ۲ روبله ۵۰ تين چيت شهر شا كردلرينه يلغه ۳ روبله در.

Инв. №
г. Казань - Qazan.

احطار

«دين و معيشت» مجله سنه ۱۹۰۹ نچى سنه ايچون ابونه دفترى آچلدى.
(دين و معيشت) مجله سى كيله جك ۱۹۰۹ نچى سنه ايچونك شولا يوق اولك گيچه
هفته ده بر دفعه نشر اولنه چقدر. سنوى بهاسى اورنبورغ ايچون ۳ اورنبورغان چيتكه
۴ روبله اوله چقدر. مستثنا اولارق چيت شهر طلبه لرينه ۳ روبله اورنبورغ طلبه لرينه
۲ روبله ۵۰ كاپيك اوله چقدر.
۱۹۰۹ نچى سنه ايچون اشبو اعلانك وصولى عقيبنك ابونه بدلى ييارگان كمسه لره
اوشبو ۸ نچى سنه ديكابر باشندن مجله يياريله باشليه چقدر. بنا عليه بر آيلق دورت
نومير مجله مجانا كوندرمش اوله چقدر.
(دين و معيشت) مجله سى مشتري لرينه مجله مزك ابتداى نشرندن باشلاب
۱۹۰۹ نچى سنه باشينه قدر مجله ده يازلمش مسائل فقيهه و اهميتلى بند و مقاله لر نك
فهرستلرى طبع ايتديريلوب هديه مقامنك كوندريله چقدر.
روسيه توپراغنك ياشاگان ۲۰ ميليوندىن زياده مله اسلاميه نك دينى غزيتيه
و مجله لرى اولديغى سببلى ملتزم نك دينى احتياجلرى بيك چوقدر. بنا عليه (دين -
ومعيشت) مجله سينك هيئت اداره سى بو خصوصنى خاطر لر يينه آلهرق كمال ثبات
ومتانتله بويولاك خدمت ايك چكردر. ومن الله التوفيق

فهرست

- مسئله
- مسائل ترانسواليه
- عدول عن الاعتدال
- مك بر حديث
- اظهار حقيقت
- حاجيارگه ياردم
- تورلى خبرلر
- خارجى خبرلر
- اورنبورغ خبرلرى
- اداره دن جوابلر

مسئله

محترم محرر افندی!

جنابکزدن استدعاً بعدندہ تو باندہ کی سوائلر نیک طرفہ زدہ وقوعی کوب اولادندن شرع شریفہ تطبیق ایدمک (دين و معيشت) ژورنالینه تفصیلاً جواب یازما فنکزی رجا ایدمز .

۱ نچی زکاة عشر قطر فدیہ اوخاشلی صدقہ لرنی صلیبه بالاغه هم بالانک بالاسینه وان سفلی بیرو درستمی؟

۲ نچی صلیبه بالاغه درست بولماغان تقدیرده حبله شرع قیلوب بر فقیر آدم که بیرب من بعد القبض غنی نیک بالاسینه بیرمک شرط ایدلسه درست اولهمی یوقمی؟

۳ نچی اوگی آنا آناغه هم اوگی بالارغه بیرو جائزمی؟

۴ نچی بر فقیر یا که یتیم بالانی بلوغ لوقغه قدر آصراماق شرطی ایله خدمت ایتدرسه اوشبو خادم که خواجه سینک واجب صدقه لاری جائزمی دگلمی هم کسوه ونفقہ لرن واجب دان حساب ایتسه ک بو جائز اولهمی؟

۵ نچی بر من بر بیرنی ملکلب شول یرده آغاج اوسدرسه اوسمش آغاچدان عشر واجب اولهمی یوقمی واجب بولغان تقدیرده نه زمان بیرمک تیوشلی بوله؟ چونکه آغاچنی بعض آدم ایکی یلده اوچ یلده بر کیسه بعض یکرمی یا که او طز یلده بر کیسه در .

مشریلر نکزدن م. مخه ودف .

اداره

۱ نچی سوألنک جوابی - واجب صدقه نی اوزینک صلیبه بالاسنه و آننک بالاسنه نیقدر توبان کیتسه ده ویرمک درست تو گاندر . (واصل هذا انه لا يجوز دفع الزکوة الى اولاده و اولاد اولاده من قبل الذکور والاناث وان سفلوا) خلاصه .

۲ نچی سوألنک جوابی - بر فقیر که «مونه سنکا مالمنک زکوتنی ویره من فقط قبض ایتکاندنصونک بنم صلیبه بالامه ویرمک شرطیله» دیو بر مقدار آچه بر سهده فقیر زکوتن دیب آلسه شونک ایله زکوة بروچی نیک ذمه سنندن زکوة ساقط بوله در . «قبض ایتکاندنصونک صلیبه بالامه بیرو شرطیله» دیکان سو - زی شرط فاسد بوله در شرط فاسد ایله هبه هم صدقه فاسد بولمایدور .

فقیرنک ایسه شرط بوینچه مذکور آچه یی زکوة برکان کشینک بالاسینه بیرماکی لازم بولمیدر . کو زچه توروب کیسه سیننه صالوب چیغوب کیتسه هیچ بر استحاله شرعیه یوقدر . (قال الرحمتی والظاهر انه لاشبهه فيه لانه ملکه اياه عن زکوة ماله و شرط علیه شرطاً فاسداً والهبة والصدقة لا یفسدان بالشرط الفاسد) ردالمختار فی باب المصرف .

لکن شولقدر بر اش وارکه زکوة بیروچینک بو طریقہ حبله قیلوی مکروه در . (یکره ان یحتال فی صرف الزکوة الى والديه المعسرین بان تصدق بها علی فقیر ثم صرفها الفقیر الیهما کما فی القنیة) .

ردالمختار

۳ نچی سوألنک جوابی - اوگی آنا و آناغه و اوگی بالارغه نصاب زکوتنی مالک بولمسه لرن زکوة بیرمک درستدر . (ویجوز دفعها لزوجہ ایه و اینه و زوج اینه تاترخانیه) ردالمختار

۴ نچی سوألنک جوابی - اولاً صبى بالاغه خدمت ایتدروننک درست و درست توکلکنی اجمالاً بولسه ده بیان قیلمق تیوشلی کورندی. معلوم اوله که آنا و آناسی بولغان صبى بالاغه آنا و آناسندن بشقه بالا ننگ اوز سوزی ایله کنه خدمت ایتدرو درست تو کلدر. اگر آنا و آناسی بولسه و صبى کیم بولسه شوننگ ایله سویلاشوب کیلشکاندنصوگ خدمت ایتدرو. که تیوشلی در. بر صبى بالانی آتاسی بر کیمسه گه بر یلغه خدمتکه برسه طامانغی اوستی باشی برابرینه صبى بالا بر یل خدمت ایتسه بو بالاننگ آتاسی مذکور بایدن صبى ایچون اجر مثل صورارغه حقى وارد در. اول وقتده خدمت ایتدرکان کشینک ذمه سینه بالا ایچون اجر مثل یعنی شوننگ کبی بالالر ننگ بر یللق خدمت حقى نیقدر بولسه شول مقدارنی بر مک واجب بوله در. خدمت ایتدرکان کشینک بو بالاغه آشاتقانی ایچرتکانی اوستی باشینه کیدارنی بار ده شرعا تبرع بوله در.

(اذا اجر ولده الصغیر بالنفقة والثیاب له سنة و مضت السنة للاب ان يطالبه باجر مثله لان الاجاره وقعت فاسدة وما دفع للصبى فهو تبرع) هندیه شینا ایندی آنا و آناسی بولمغان یتیم بالانی بالغ بولغا نغه چه آصراماق شرطی ایله بالاننگ وصیسی یاخود بالانی تربیه قیله تورغان اقر بالری ایله سویلاشوب آلغان بولسه مذکور بالا بالغ بولغاندنصونک اوزینک ایتکان خدمت لری ایچون مذکور آصر اوچیدن حق صورارغه بطریق الاولی حقى وارد در.

ایندی بو بالاغه زکوتدن نیت قیلوب کیوملک و بشقه نرسه لر پیرو درستدر اگر بالا فایده ایله ضررنی بیلورلک بولسه اما صبى ننگ آشاغاننی زکوة دن حساب قیلو ایله زکوة ساقط بولمیدر. زیرا

زکوتده تمایک (ملك قیلوب برو) شرط آشاتمق ایسه تملیک دکل اباحت کنه در. صبى بالغ بولوب اوزینک خدمت حقنى صورانغان وقتده «بن سنکا زکوتدن کیوملک لر برکان ایدم» دیو صبى نی آصرانغان کشى قوتوله آلمیدر. بلکه صبى ننگ حقى بولغان اجر مثلنی بر مک واجب بوله در.

بناء علیه صبى نی آصرارغه آلغان کشى صبى نی تربیه قیله تورغان یقینی ایله سویلاشوب مدت و آز بولسه ده بر حق بیلکولب آلورغه تیوشلیدر. تا که صونکندن دعوا نزاع اولمسون ایچون.

۵ نچی سوألنک جوابی - یرگه آغاچ اوتورتب اوسدرمکن مقصد شول آغاچلرنی کیسوب صاتوب فایده کورمک بولسه بو آغاچلردن عشر بیرمک واجب بوله در نی وقت کیسوب صاتسه شول وقتده آغاچنک اوندی برینی یا که صاتقان آچه ننگ اوندی برینی بیرو تیوشلی بوله در. اما آغاچ اوسدیرمکن مقصد بر باچه یاصاب ایچنده استراحت قیلو بولسه بو تقدیرده اول آغاچلردن عشر برو واجب توکلدر. (لو اتخذ الارض مقصبه او مشجرة او منبتا للحشیش و ارادیه الاستئماناً بقطع ذلك و بیعه و جب فیها العشر) عناية

مسائل ترا نسو الیه

دخیه حفار ابن العربینک کلامنی اشکال اوستونه اشکال آرتدروب توجیه قیلدره اول ایتهدر: کتابی ننگ حیواننی صوغوب اولتورمکی مالکیه فاشنده ذکات شرعی در دیو. حفارننگ بیو سوزی کوب وجهدن فاسددر. چونکه امام مالک و آننگ اصحابی ذکات شرعیه نی تعریفی ایتدیلر و دورتکه حصر

ايتديلر . حالبوکه كتابيلر نك حيواننى صوغوب بوويب او لئورلر ذكات شرعيه تعريفينه داخل اولمديغي كبي آنك اقسامندن هم خارجدر . بلكه آنلرني حرام ديو تصريح ايتديلر .

دخيدە كتابينك صوغوب اولتورمكى مالكييلر فاشنك ذكات شرعيه دن معدود بولسه ايدي باشقه ذكات شرعيه نك انواعسنى بيان ايتدكلرى وقتده آنلر نك هم شرطلرينى بيان ايتمش اولورلر ايدي . زيرا آنلر حياتلرينى طرق حلال و آنك انواع و شرايطن بيانه بئل طاقه ايله مشغول ايتديلر .

دخيدە كتابينك صوغوب اولتورمكى آنلر ذكات شرعيه دن معدود قيلوبده شرايطنى بيان قيلما ينجه خلققه كتابيلردن صوراب بيلمك ايله امر قيلغان بولسه لر آنلر نك بو اشلرى كتابيلر نك كتابيلرينك منسوخ توگل ديمكلرينى مقتضى بوله در . بو ايسه الله تعالى نك ، آنلر نك كتابلرى منسوخ و محرفدر ديو خبر بروينه مخالف بوله در . زيرا الله تعالى نك بو خبرينك مقتضاسى آنلر نك شريعتلرى ايله عمل قيلما و چيلقدر .

دخيدە كتابينك صوغوب اولتورمكى مالكييلر آنلر نك كتابلرنده ميبين طرق ايله ذكات شرعيه دن معدود قيلغان بولسه لر كتابيلر نك خاتونلريده اوز لرى فاشنده ميبين طرق ايله حلال بولسه كيراك بو ايسه بالا جماع فاسدر .

دخيدە كتابينك صوغوب اولتورمكى ذكات شرعيه دن معدود قيلوب بزلرگه آنك طرفنى كتابيلردن اوگر انمكى امر قيلغان بولسه لر بو اشلرى كتابيدن صوراب صوراب آنلر نك تصديق قيلونى مقتضى بوله در . بو ايسه نبينا صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك كتابيلردن صورادن و آنلر نك تصديق قيلودن نهينه مخالف بوله در . بنا عليه امام مالك حضرتلرى بو سوزنى ايتور ديب نچك گمان قيلورغه كرك ؟ حالبوکه امام بخارى حضرتلرى بو خصوصى (باب

قول النبي صلى الله عليه وسلم لا تسألوا اهل الكتاب عن شيئى) ديهرك ذكر ايدوب ايرم بر بابك بيان ايتمشدر . و ديمشدر : حدثنا موسى ابن اسما عيل حدثنا ابراهيم اخبرنا ابن شهاب عن عبيد الله ان ابن عباس رضى الله عنهما قال كيف تسئلون اهل الكتاب عن شيئى و كتابكم الذى انزل على رسول الله صلى الله عليه وسلم أحدث تقرؤنه محضا لم يشب وقد حدثكم ان اهل الكتاب بدلوا كتاب الله وغيره و كتبوا بايديهم وقالوا هو من عند الله ليشتروا به ثمنا قليلا)

بو اورنده ابن حجر ايتهدر (لا تسألوا اهل الكتاب) حديث لفظيدر . اول حديثنى احمد جابردن روايت قيلدى وقتيله حضرت فاروق اعظم عمر ابن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرى بعض اهل كتابدن بر كتاب آلوب افندمز صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك حضور سعادت لرينه كلوب شول كتابنى اوفيدى شول وقتك افندمز صلى الله عليه وسلم حضرتلرى غضبه كلوب (لقد جئتكم ببيضاء نقيه لا تسألوا هم عن شيئى فيخبروكم بحق فتكذبوا به او بباطل فتصدقوا به والذى نفسى بيده لو ان موسى كان حيا ما وسعه الا ان يتبعنى) ديمشدر ديو بو حديثنى ابن حجر تصحيح ايتمشدر .

بونك صونكنده مذكور ابن حجر حريث ابن ظهيردن روايت ايتمشدر . حريث ابن ظهير ايتمشدر قال عبد الله لا تسألوا اهل الكتاب فانهم لن يهدوكم وقد اضلوا انفسهم فتكذبوا بحق او تصدقوا بباطل " ديو . بونك صونكنده دخى ابن حجر ايتهدر ابن مهلبدن ايشيدوب ابن بطل ايتدى دى " بو نهى اوز شريعتمزده نص بولغان اورنده اهل كتابدن صورامقدن نهيكه منحصردر . چونكه بزم شريعتمزده هر بر كيراكلى احكام شرعيه واردر نص بولمغان اورنك نظر واستدلال قيلوب بيلاكمز آنلردن صورامقدن مستغنى قيلهدر " ديو .

بو نهی ایسه احکام شرعیهدن سؤالنی نهیدر بو نهی تحتنه بزم شریعتهمزنی تصدیق قیلغان خبرلرنی هم امم سالفهدن برکان خبرلرنی صورامق داخل توگندر . اما الله تعالی نك (فاسئل الذین یقرؤن الکتاب من قبلك) آیتنده احکام شرعیهدن بشقهنی سؤال قیلماق مراددر . یاخود اهل کتابنک شریعت محمدیه که ایمان کتورگانلرنندن سوال قیلو مراددر . ابن حجرنک سوزی قسطلانیدن برار ضم ایله شو شنده تمامدر .

دخیده قسطلانی ایتهدر « ابن عباسنک (لم یشب) دیکان سوزی (لم یخلط) دیمکدر . بناء علیه قر . آنکه تحریف وتبدیل کلمیه جگدر . اما توراة وانجیلنک خلافتچه « دیو . ایندی بو حدیثدن ظاهر بولهدر بزم شریعتهمز کامل و آنک ایله بشقه شریعتلرنک هیچ قایوسینه محتاج توگل ایدیکمز همده اهل کتابدن شریعت محمدیهنک احکامی هیچ بر وقتده صورالمیه چغی . وبوزنک حکمتیده آنلرنک کتابلری مبدل ومحرف بولوچیلغیدر . ایندی امام دارالهجرة بولغان امام مالک حضرتلری و آننک اصحابی نچک ایتوب احکام شرعیه محمدیهنی اهل کتابدن صوراب و آنلرنی تصدیق قیلوغه قایل بولسونلر ؟ معاذالله بویله منکراشنک بویله امام جلیلدن صدوری ممکن توگلدر .

آخری وار .

عدول عن الاعتدال

باشی ۴۵ نچی نومرده

وبوجمله تفریعیهدن صگره محرر جنابلری اوقو چیلرغه خطابا یازهدر .

« قاراگزار ! آخره عالمنک جنات فردوس درجه لری ایمان صونگده اعمال صالحهنی یرینه کتور مککه

توقف قلمشدر شونک کبی قرآنک دخی ترقیات دنیا ویه و حیات طیبه ایچون اعمال صالحه کرک اولدیغنی کوب اورنده ذکر قیلمشدر « دیو ایشته بو جملهلر (ان الذین امنوا و عملوا الصالحات کانت لهم جنات الفردوس نزلا) آیت کریمه سیله (من عمل صالحا من ذکر او انشی فلنجینه حیاة طیبه) آیت کریمه سینک خلاصه تفسیراری اولدیغندن و بو تفسیرلرده مفسرین کرام لرنک تفسیرلرینه مطابق اولدیغندن بو سوزلرینه آفرین دیمکدن بشقه بر دیه جک یوقدر .

فقط بوندنصره (حالبوکه اعمال صالحه یالیکز آخرت عمللرینه خاص اولمیوب انساننک مطلق حیات وسعاد تنه ایصال قیلان عمللردر . کرک دنیاوی اولسون و کرک اخروی اولسون یالیکز آخره عمللرینه حصر قیماقغه وجه یوقدر) دیو یازوب اوج سطر اول یازیلان آیت کریمه لر مفادلرنندن فرسخلر چه و حقیقتک مابین السموات والارض اوزاق کتمشدر . و بو جمله لرنک کافه سنی کندينک صول کیسه سنندن آلهرق هیچ بر سندسز و هیچ بر مبالاتسز صرف ایتمکدهدر .

قرآن کریمده کی جمله آیات بینانه مندرج اعمال صالحه مقصود بالذات اولان حیات ابدیه وسعادت سر مدیه یه ایصال قیلرجهق اعمالدر . بونکایسه جمله مفسرین کرامنک بالاتفاق بیاناتندن ماعدا سر بعثت انبیا و حکمت انزال قرآن شاهد عدللردر . وبالجمله آیات بینات و مشکوت نبوتدن صادر بولغان احادیث شریفه نبویه جمله سی (وما خلقت الانس والجن الا ليعبدون) سر یرینه منعطفدر .

بو حالده ایقاز مات ناسنه بویله مبالاتسز اقلاری نشره قدر جرأت وجسارت توغریسی بر رئیس رو حانی یه و خصوصیه اولاد وطنی تعلیم وتریه وتدریسله ورثة الانبیالق مقامنه پوست نشین اولان بر ذاته کوره بیک بیوک معاییدن صانالسه سزادر .

زمین مقاله سینک شهادتیه محرر افندیکنک مقصدی حیات انسانیه و ترقیات مدنیه ایچون ضروری اولان

فنون معارفك زمان اقتضاسی اولهرق افسراد ملتیز
 بیننده تعمیم وانتشارینك لزومه آیات قرآنیه اوله
 استدلالدر. بو ایسه (نظر) یاخود (اعمال صالحه) یسه
 سموانه چیغو معناسنی ویرمکله اوله ماز بونکا عثمانيچه
 چیقماز زوقاغه صایبق دیر لر. عربلرنك «هدم المصر
 لبنا القصر» دیدکلری مقالدریت بویله مقام لرده ایراد
 اولنور.

بونکا نه حاجت! بزم سعادت سرمدیه مزنی کافل
 و حیات فانیه مزده تر قیامتزه و او بالعرض اولسون مدار
 اولان قرآن کریمك (واعبدوا لهم ما استطعتم) آیت
 کریمه سی دورت کلمه دن مرکب بر جمله اولدیغی حالک
 بز و محرر افندی کیبلره الی یوم القیامة سرمایه مقال
 اوله بیله جک حکم و مصالحی مشتمل بر امر الیبتدر که
 بو امر عالی تختنه بو محرر نک سویله دکلری وسویلیه
 جکلری کافه سی ملیوندن بر جزء اولهرق داخل اوله
 بیلور.

بز بر ملت محکومه ضعیفه اولدیغیز ایچون بزم
 اعدادمز شرعا و عقلا هیچ بر وجهله تجویبیز اولنماز
 خصوصیه سوق عبارة بزم کبی ملت محکومه اولمای
 ملت حاکمه اولنلره کوره در. مع مافیهملیتمیزی غایب
 ایتمامک، ثروت و سامان ملیه مزنی آر تدر مق، و طندا
 شلرمز نک کوزلرینه حقیر کور نامامک، جیت دولتلر
 تابعیتنه اولان دیندا شلرمزه دولت و حکومتیزی عدا
 لتسز و ملتیزی حیمیتسز کوستر مامامک ایچون دین و
 دیانتیزی مقصود بالذات ایبتدرک اکتساب فنون و
 معارف یزلنی توتارسق شو بولده اعدادمز دن نه
 شرع ونه عقل ونه ده قانون دولت مانع اوله بیلور.

اعداده استطاعتمز شو مرکز و مقدارده غنه اولد
 یغی ایچون بو اشلری رضالله قیلورسق امر آلهیکه
 ده شو مرکز و مقدارده امثال ایتمش اولور مز
 دیمک استرز که هر کیم ایچون قانون الهی اولان

(وأتوا البيوت من ابوابها) آیه کریمه سنی در پیش
 نظر ایردرک تعلیمات الهیه یه توفیق حرکت ایتمه لیدر.
 دین و دیانت مخبری.

منك بىر حديث

ش. ح. نک ۹۱۷ نچی حدیث شریف نک ترجمه
 سنه علاوه سی. (چونکه بو نرسه لار آچه دور،
 بولارغه فی نرسه آلسانکده بیره لار. ایندی آلارنی
 صاوت صابا ایتوب، جیوب فایده لنودن طیوب تورو،
 ایکانومیه گا ضرر ایته اما آندای صاوتلار دن، صو
 اچوده ضرر بولوی باشقه چه، بر اش ایچون توکلدر،
 اسرافلقدانغته در، بز نک بعض بز زمان شیخلرمز
 آندان ایچو حرام کافر عادت دیوب، حدیث نک
 حکمتن بوز الار. حدیثده ایکانومیه اسرافدن صاقلو
 در، اما بر او سینکا کمش صاوت ایله صو بیره ایکان
 اچ! اما توبانداکی شعرده ایتولکان صالقم ایشان
 لر کبی کمشدن اچو یارامی دیو، صالقلانو یار ا
 ماس.) دیمش ای مجازف فلسفه دینی فی اوق
 باشلاماس بوررن بن کندم الک چاغلدر ایم دیت
 یازغانسند! لکن الله حرام اینکان نرسه فی حلال
 ایبارکا تاغیده شول محرم بولغان دلیلدان قوتلر ره
 دلیل کیره ک شول. منه ایندی مسلمان قرداشلرم
 قارانکز مجرماتده فلسفه دینی بله من دیب مجرد
 عقلنک برله کنه شارعغه خلاف اولهرق حلال دیو
 یاری می؟ نص مطاق (المطلق یجری علی اطلاقه)
 فحواسنچه بز اهل سنه والجماعة فرقه نساجیه سی
 مطلقا حرام دیب کیره ک کندی نک صاوتی بولسون
 کیره ک کشی نک بولسون، همه اگر کندی
 نک بولمی کشی نک بولغانده درست حلال بولغان
 بولسه بر سول الله بوندای صاوتلار دن تعلیمها لایچو

از اچار ایدی! هیچ بر وقتده رسول الله نك كمش
صاوتدن اچدكى كورلدىكى مروى توگل چونكه
موندای اورنلرده رسول الله تعلیماللاجواز قیلغان
امهگا مغلقي كزیی قالدیرماغان. افندم فلسفه دینی
اوقیهر دیب بیله محرمانی حلال دیوب فتوی بیره
باشلاسانکز اسلامیتنی کورر سز فاعتبروا یا اولی
الابصار. رب نجنى من القوم الظالمين

ش. ح. نك ۹۰۱۸ نچی حدیث شریف نك ترجمه
سنه علاوه سی (ایشانلق ایسمی برله یورگان (تبتل)
هم رهبانیه دیکان (مناخلق) بز نك زمانم زده بیک
دانلق ده همه هر کمنی یوللاریندن یازدر مافده
لاردور. رسولمز اوزی نك امتی بر زمان ایشانلق
ایله صاتو ایته باشلا یا چاغندن خبردار بولوب، آلدن
سیزوب دیمش دور (لا رهبانیه فی الاسلام) اسلام
دینده پوچماق قار اولچی لقی، باشنی آستقه آلوب
تیبه شومار تولار، یوقدر. بولار الكده گریك
دیکان قومده گنه بولغاندر. بز نك ایشانلق دیگانمز
آلاردن آلتغان مانا خلقدر. دیمش ای جامد! ای
مجازفی! جامل مرکب! درست رسول الله رهبانیه
دن طیمش آمنا به و صدقنا برده بو توغریده برمز
نك ده شك وشبهه مز یوق حتی بونی ایشان حضت
لرمزده ایته لار. همه خلقغه رهبانیه قیلمانکز دی
لار لکن رهبانیه قایدده ایشانلق قایدده اینك الك
ایکسی نك آراسنداغی نسبتنی قارا. نسبة تباین
دیر گاده یاری چونکه رهبانیه دیدکمز اصلا خلق
غه قاتشما ی خاتن آلمای مجرد بر خلق لارغه باشقه
اورنده توروب مجرد عبادت گنه بولو حتی آشاوی
آغاچ یافراق لری اولان لار بعض قرداغی یمش لار
اچار گما مجرد صوغنه. منه بوسی رهبانیه بوله دور
ایشانلق بونك بوتونلای خلاقی کشیکا بز دنده کوبرك
قاتشه، خاتنی برنی توگل ایکی فی اوچنی دور تکا قدر
ده آلدور، یور طار دیسانك شهرده آلار نك یور-
طندن شب زور یور طار بولماس، کیم سالم دیسانك

هر کمنك کیملارندن آلار نك شب، همه سوداتجاره
قیلوب خلق نیچك کسب ایتمسه بلارده شولای بلکه
آرتغراق کسب ایته لار ایندی بولای بولغاچ رهبانیه
قایدده قالدیده ایشانلق نیچك بولوب چقدی افندم
کندنك کامل عند الله عند الرسول آبروینك بتکانلک گا بو
اشلرنك، بیک بیوک دلیل. افندم الله تعالی نك (وتبتل
الیه تبتیلا) آیه کریمه سنده اولغان تبتل برله صفتلا-
نولار مزی خدادان صور ایمز. رسول الله نك حدیث
شریفنده بولغان منهی بولغان تبتل عین رهبانلق
دیساک یاری. آنسندان مولی سبحانه و تعالی حفظ
قیلسون. منه سز نك حدیثدن معنا آنکلا ولار نکر
بارده شولای آراده موندانده قبیح لری بار صره-
سی ایله یوز نکره اور سدلار کوهک جامد افندی ایشان
لقنی منا خلق دیر گا نیچك جانك چیرکانمادی؟ ئله
رسول الله زده العیاذ بالله گریك دیه باشلادنکمی؟
ایشانلق رسول الله دن باشلایوب شجره ایله کیلوب
شوشی زمانغه چه هر ایشان شول شجره ایله کیله-
دور. رسول الله دن باشلاب بو زمانغه قدر اوزلدکی
یوق. خیر بو زماندن صونك سز گنه اوزماسانکز
شاید اوز لماس. ای مبالانسز جامد! کدلرنی حقاره
قیلغانک فی سیز اسنمی؟ اول رسول خدانی، صونکره
چار یار عظام لرنی، صونکره اصحاب کرام لرنی. صو-
نکره تابعین لارنی، وبولاردن صونك کیلکان مشایخ
کرام لرنی حقاره قیلغانسن. ایشانلق مرشدلک رسول
الله دن کیلکان طریق ایدکنده برده شك یوق اگر
بعض یالغنجی ایشانلرنیغنه ایتسانک بوسینه برده
سوزمز بولماس ایدی آندایلاریده کوب اوزنکز
بعض اورنده ایشانلرنی ذم قیله تورغان اورنلرده
ایشانلر مال جیلار، ضیافتکا کوب یوریلر، خاتن
کوب آلار دیب ذم قیلهرز ایندی حاضر بو اورنده
ایشانلق مانا خلق دیسز. شوشی بولدیهمی سوز
سز شتر مرغ کبی بر تورلیده ایتور گا ممکن توگل
کندلرنکز نبینا صلی الله (عه م) نك (لا رهبانیه فی

الاسلام) حدیث شریفندان ایشانلر مراد دیسن. اگر ایشانلر رهبانلر بولسهلار خاتنسن، برده آدم لار کا قاتشمای، برده مال جیمای غنه یاتا تورغان کشی لر بولرغه کرهك. حالبوکه اوزنکز ایشانلرنی مال جیو لری. خاتنلر کوب آلورلی، ضیافتلرگا کوب یورو لاری ایچون سوگاسز. منه اساسز ایش بارده شو. شلای بولور. بوچماق صافلاب او طره لار دیسن نوافل عبادتن خلوة اورنده بولماقغی تیوشلی بولد. قندن قابده اولاق اورن بار شونده او طره لار. هر بر اولیاللاه لارنک عبادتلیری مخصوص خلوة اورنلر ده بوله دور. منه ایندی بو ایشانلرنی راهب لر دیب حور قیله ایدنکز بوسی ده بتدی. شاید بارسیده شولای بتسه کرهك چونکه طامرسز آغاچنک اوسد کن کور دکنکز بارمی؟ افندم سزگا تاغن بیک عجب لنگان اشکنزنی ایتیم. سز ایشانلرنک خاتن کوب آلورینه عجب لنوب کانه بویله خاتن کوب آلورلی ایشانلرنک ایشان بولماولرینه دلالت قیله کبک ایتوب حق ایشان توگلک لرینه بر دلیل ایته سز. بوسیك افندم سزنک هیچ ادرا کنکز، هیچد. فهمنکز یوقلقینه بیوک دلیل. افندم شهوة نسائین دلالت. بر کمسه نك تقوی لکی غالب بولسه شهوة نساً غالب بولور پیغمبرلاردن قارارغه کیرهك پیغمبرلارده هر برسنک فرق ایرده بولغان قوه بولدقندن اولگی پیغمبر لار نه قدر متعدد خاتنلر آلمشار، نه قدر جاریه لرینه بولمش. لکن شول پیغمبرنک زماننده بولغا کافر پادشالارنک بولسه برار خاتنی بولغان مستفرشه بولغان جاریه لری برده بولماغان همه رسول الله صلی الله (عم) نك توغز منکوحه سی بولوب بر تونده توقزینه بیله طواف قیلرغه اقتداری بولغان همه قیلغان. لکن شول رسول الله زماننده بولغان نه قدر بای مشرکلرنک بولسه بر خاتنلری بولغان بو سوزلریننی بلدره؟ بر آدم خدا تعالی گانی قدر یاقن بولسه نامحرملره قاراودن کندسن نی قدر

صافلاسه شول قدر شهوة نساً غالب بولو بلندی منه دخی ایتیم سز افندیلرم یخشی بولغان استقامتلی بولغان مسلماننی قارانکزه کافر، وفاجر، وفاسقلرنی قارانکز استقامتلی مسلمان ایکی خاتن اوچ خاتن آلوب هر برسون ممنون قیلوب توره دور اما فاسق بولغان کشی بر خاتنون نیچک کیرهك آلا یغنه ایتوب توته خیر فاخشه لرگا میلی بولور بوسی شیطان دانه بر نیقدر قوه کیله دور بوسی شونلقدن. کلام منکوحه، یا عملو که لارده.

ف. سیمانی آخری بار.

اظهار حقیقت

پیرم غوبیر ناسی اوصا اویازنده قرق ایملی قریه باشقردا سلاملری معیشت ایتالر و بو اسلاملرنک کیتدو کچه زمانزه موافق علم و معارفکا سعی و غیرت لری، تشبث و اجتهاد لری. و امور دینییه ده صلابت لری آچیق کورنوب تور مقده در.

هر قومنک موسی سی، و هر موسی نك بر فرعونی بار دیکان قیلدن، شول طریقه حال و استقبال لری کوزل کورنکان بو مسلمانلر آراسنده منافق و معا ندلر ظهور ایدوب، مطبوعات و جرائد واسطه سیله یر مزده اولغان منور عاماً و فضلامزه انواع افترا و حقیقی بهتان لری اسناد ایدوب یوز صولرنی توگار گا سعی و اجتهاد ایتمکه لردر بونک سببی نه در عجباً؟

بی ادب تنها نخود را برد کرد

بلکه آتش بر همه آفات زد

مثنوی

معتبر « دین و معیشت » مجله سنک « ۳۸ » نچی نومره نسخه سنده « اوصادن مکتوب » عنوانلی بر

افترا او قوب؛ بتون وجدان و حیاتم ایله مکرر و متناً سف اولدیغم جهتله، حقیقت حالنی میدان مطبوعاته وضع ایله مکرر کندومی طیا آلامدم. وهیچ بر زمان حقیقت مخفی و مستور قالمایه چقنده امین ایدوکنی هم باورم. (ص: ۱۰۰)

یرمزده «بای» نام بر قریه فخره موجود اولوب بو قریه ده الشیخ الجلیل دملا زینت الله حضرت، الشیخ المحترم دملا خیر الزمان الطائبی حضرتلرینک خاص تلمین و معتبر خلفه لرندن اولوب (بای) قریه سنده فرق سته لر ظرفی تعلیم و تدریس ده اولارق، اطرافمزده بیک کوب لر بو ذاتدن استفاده ایلا دکلی هر کم نك معلومی در. شمعی هکذا مکتب و مدرسه لر معهور، و طلبه سی طوی، تعلیم و تدریس ده اصول قدیم طرزنده دوام ایدوب، ایکی بالاسی بالمشارکه ملت بالالرینی تعلم ایله تر بیه ایلا دکلی، و بر بالاسی اوزن یالان قریه سنده امام نصب اولنوب، بو حضرت مزده شریعت غرانی کامل رعایه ایدوچی، و طریق حقانیت فی رهبر ایدوچی علماً متبحرین دن ایدوکنی، بتون ملت نامندن اشهاد و اظهار ایدویورم. (ص: ۱۰۰)

بوناردن باشقه اطرافمزده هر قریه ده مکتب و مدرسه لر موجود اولوب، اولاد مسالین دین طائفاغه و علم استامه کا خلی رغبت لری اولدیغی، مسجدارده امام لر طرفندن ایله حکیمانه و تأثیرانه و حظ و نصیحت لر اجرا اولندیغی، جمله قاشنده اظهار من الشمس اولان حال لردن در.

۱۹۰۷ سنه سی «دین و معیشت» مجله سنک، ۱۰ نچی نومروسنده امام عبدالرحمن الکنینوی اوزن یالانی حضرتلری طرفندن کینه اسلاملرینک حرکت و اطوارلری، دیانت و اهتمام لری نه درجه ده ایسه: ما هو الحقنی بیان ایله یازدیغی مقاله سی (دین و معیشت) اداره سی طرفندن میدان انتشاره قویلمش ایدی. شمعی بز! و عهوم ملت اولادی ظاهر، و باطن عیب

و نقصاناتمزدن واز کیچمک، ظلمت و جهالتدن فرسخ لر ایله یراق کتمک صددنده اولوب، علم و معارفکا دورت قول ایله بابشقی لازم اولان بر زمانده (ص: ۱۰۰) باشقرد اوغلی) اطرافبز ننگ شیخ و علماسنه بو قدر یالغان افترا لریو کلانمیه، و بو ذات لری ناحق یرده ملت کوزینه قباحه صفتده کورکاز میه نچوک وجدانی قبول ایتدی میکان؟ یوقسه! (ص: ۱۰۰) باشقرد اوغلی) زمانمزده ملت اولادنی قابلاغان ترقی قارغه لری، و اصلاحات قوزغن لری کبی بزم حضرت و امام لر مزیده وضع سز و معناسز بر طوقتامینچه ترقی - و اصلاح دیب قچقرتوب تورغز - ماچی بوله میکان؟ یایسه! وعظ و نصیحت یوق دیمکدن مرادی! بزم حضرتلر مزه خاتونلر نکز حجاب و پرده نی طاشلاسون باشلارینه صالام اشلاپه، و انواع چوندن مرکب چوقلر طاقسون تیا ترلر کا بارسون یورسون مضموننده خلقغه و عطرلر سویلاتما کچی بوله میکان؟ یایسه! بالالرمزه ایمان اویرا - توچی امامز یوق دیمکدن مقصودی: بالالره ایمان نی کلمه شهادتی امام لرمزه فرانسوز - انگلیز لسان لرنده اویرا تدریس کچی بوله میکان؟

ای عهوم ملت اسلامیه! سزله آچیق صورتده اظهار مسرت ایدرم که؟ چوق شکرلر اولسون اطرا فمزده علما و طلبامز، و عهوم ملت اولادمز دین و آخرتی اچون بیوک غیرت و سعی ایدوب، علم و معارفده، تربیه و کمالنده خلی اهتمام ایدرک سواد اعظم ده ثابت و محکم اولدقارنی آچیق کو - ستره بلورم. و بونک کبی صریح کذب و افترا لره قولاق و یروب زمره منافقین تحتنه داخل ایتمه مه سنی جناب الله دن رجاء و نیاز ایدویورم

افترا یازوچی (ص: ۱۰۰) باشقرد اوغلی مقاله سنده یازدقلمی افترا دیرلر صودقه و یورسونلر صود و محکمه خضورنده جواب و یورورمز) دیکان. (الفتنة نائمة لعن الله لمن ايقظها) دکلمیدر

افندم. آدمك سوزى فعلى، وقيلغان اوم-وزى خصوصته دىيا صودينه عرض ايدوب، آدم لرنى جفا-غه صالحونى (كلاوزنيك) ديلر. سنك افترانك نه قدر جيل قافدن اوستون ايسه ده، بزم حضرتلر صودقه بروب يوز قويوب (كلاوزنيك) بولوب اصلا يوربه چك لردگل در. جمله بنى آدم ده اولغان اختيارى فعل سنده هم موجوددر، تلاسنيك دخى يالغان افترالر يازوب غزته لره كوندره بلورسن هميشه حضرتلر مز و امام لرمز تحمل ايدرلر.

مقال طعن اعدادن * نه غمدر اهل عرفانه
آطالر طاشى البته * درخت ميوه دار اوزره
عبد القيوم الناصرى

اگر تبسه سنى هر قايسى موجود
زيان ايمه تقى تيكور آنكا سود
كشى طاش اورسه باشه اى خجسته
كولوب باقيل بوزيگا مثل بسته
آياغ آستنده قالد مديب ديمه واى

بولور چن كسه كوب تبكوييگان لاي
صوفى الله يار، لثبات العاجزين
باقنكز دوست لر! الشيخ سعدى قدس سره
حضرتلرى نه دييور.

هنر بچشم عداوات بدر كتر عيبست
كست سعدى در چشم دشمنان حارست
اوشبو حكمتلى سوزه مبنى اطرافمزده الشيخ
الكامل دملا زينته الله حضرتلر كل لرنك كلى و مر
شد لرنك كامل اولوب، اولادلرى ايسه! كل ناك چچكى
وملت نك رهنماسى ايسه لرده، بو ذات لر (ص.
باشقرد اوغلنه) حار (تيگنك) اولوب كورنمكده
ايش لر. عجايب حال، خدا نك بنده لرى آراستنه
كم لرى يوق! «دين و معيشت» مجله سنك (۳۸)
نچى نسخه سنده يازلقان مقاله افترا صريح ايدكى،
اوزندن معلومدر.

بزم بويرنك علماسى و امام لرى آراستنه بيوك

عيب و خلاف شريعت اشلر ميدان وشهرت آلوب،
امر معروف ويه مان لقلردن تنبيه ايتمك تيشلر
اولغان ايكان؟ نيچون (ص. باشقرد اوغلى) اسمنى
ياشروب پيچ آرتدن طاوشنى ايشتديروب يساته.
بلكه آنك مقاله سنه قاراغانده اوصاقضاسنده ظهور
ايتكان تقصير اتلره ترك انسان دگل قبرده كى ميت
لر سيكروب تورولق فسادلر شايح اولمشدر ياخدا-
يم انصاف بروب خردانى و اوزمزننى طانغانلر زمره
سنده ايلسه نك ايردى. (يقين وقتك ...) مجلس

اولدى، ياش بايمز حضرتدن مسئله صورادى (ديكان
بوله. ظن ايدر موند اى مجانس لرنك وقوعسى
كوب اولسه ده بوند اى سوال نك وجودى بولمغان
بولور. بناء عليه فرق ايللى سنه لر تدريس علوم
وتعليم طريقه ايله عمر لرينى كيچرگان استاذ، بونك
كى ظاهر مسئله ده توقف ايدوب تور اچقى؟ فالا
عتبروا يا اولى الابصار بز فقير بو اظهار حقيقت
نام مقاله مزى «دين و معيشت» اداره سنه يوللاب،

ملت صادقه نامندن كوز ياشم ايله رجا ايدر مكه؟
معتبر مجله نكز نك بر پوچماغنه درج ايلامكنكزى.
بناء عليه (ص. باشقرد اوغلى) نك صريح بهنان
وهيالاتسز افترالرنى كورب ارباب انصاف زيا
ده متأسق اولدقلرى كى، ملت اسلاميه بيننده كوب
لر افترانى حقيقتكا حمل ايدوب: سوطن ايلان مبتلا
اوله چتلرى شبه سزدر.

شول جهتدن ارباب انصاف بزم مقاله زه نظر
ايدرك توجيهات مختلفه و ظنيات فاسده دن خلاص اوله
بلورلر ظن ايدر م. «تشيعة نيه» سنك ۷۰۴۱

مقاله مز عندالله وعند الناس حقيقتنى بياندن
عبارت اولغان ايچون اسمنى ياشر ميچه صريح ايدب
يازه من.

امام احمدجان كوچكبايف (قرية ايمورث)

اداره

اداره مز ترقی علوم و معارفکه میال اولوب اوقیمق و اوقتمق دیسانه محمدیه و شریعه احمدیه په مطابق اولدیغندن نه یول و نه صورت و اصول ایله اولسه اولسون بو خصوصده تهاون و تکاسلی اصلا تجویز ایتدیکنندن همد، باشقرد اوغلی مقالهسی کبی شکایت آمیز بر نیچه مقاله کلدکنندن آراده باشقرد اوغلی مقاله سنی محضایاش علمالرمزه تنبیه مقصدینه مبنی ۳۸ نچی نومیر مجله په درج ایدلمش ایدی. فقط بو مقاله پیرم طرفلرنده بیک کوب قیل وقال و کفتکویه سبب بولغان بولورغه کیراک که بیک کوب علما طرفندن بو مقاله په قارشو ردیه لر آلدی. و بیک کوب کیمسنه لر مذکور (ص. باشقرد) اوغلی نک سوزلرینک افترا و بهتان اولدیغنی یاز-وب مر قومنک ادرسنی هم صورادیلر. هر بر مکتوبک افاده سینه کوره مذکور باشقورد اوغلینک اصول جدیده په طرفدار اوله رق، اصول قدیمه ایله تدریس یولنده افناً وجود ایدرجه سینه سعی واجتهاد ایتمش علماً کراملره، مجرد اصول قدیمه نی بتروب جدیده نی آلفه یبارو مقصدینه مبنی افترا و بهتان ایتدیکی آکلانه در.

اداره مز دخی بو فکره اشتراک ایتنک آرزوسنک ایسه ده اداره په کلکان مکتوب صاحبلرینک اسامی عالیه لرندن بشقه خصوصاتلری اداره جه مجهول اولدیغندن اداره بزل اولده یازدیقلر مز افترا و باطل ایش دیه حکم قطعی ویره رک اعلانه شمیدیلک یول طابا آلیدر. بناء علیه پیرمه طرفنده اولان همد اداره جه دیانت و عدالت و حقانیتلری مصدق اولان ذوات کرامه مراجعت ایدلدی مومی الیهم حضر

اتی طرفلرندن ویریله جک محاکمه قطعیه نتیجه سینه انتظارده مز. انشأ الله جواب کلدیکی کبی حق ایله باطل تفریق اولوب « دین و معیشت » مجله سینه یازیله چقدر. کل آت قریب.

بو خصوصده شاید باشقرد اوغلینک افتراسی اداره چه تبیین ایدرسه محکمه کبری حضور رب العالمین ده اداره مز ننگ ده شول افتراغه مشارکتی تبیین ایده جکی تصدیق ایدیله چقدر. و شرطیه اوله رق شمیدین تصدیق ایدلمکده در.

بناء علیه بو خصوصده اداره قلبا جریحه دار اولدیغندن اظهار حقیقت ایچون مکتوب وردیه یازو چی افندیلر دن دها زیاده متاثرانه حرکت ایده جک و مهما امکان بذل سعی و مقدوره ایده چقدر.

حاجیلر گه یاردم

محترم محرر افندی! اوتنه مز تویانده یاز یلاچق مکتوبمینی معتبر « دین و معیشت » مجله اسلامیه سنک یاقینده چغاچاق بر نومر مسینه درج قیلماق کنزنی. هر سنه ده کیتدکلری کبی بو یل هم تیره یاق اطرافدن حاجی افندیلر اورنبورغ اوتله لی حج سفرینه اوزوب کیتمکده ترلر. بو حاجی افندیلر نک بیلیت آلو توغریسنده وغیری یرلی پویزدلرده کورگان ظلم و جبرلری هر کمنک معلومی اولسه کیراک خصوصاً اول افندیلر بیلیت آلو حقنده آرتق قیونلق کورهلر ایدی چونکه آنلرغه آدیس یاخود سیوا ستوپیل گا قدر پیریساده سز بیلیت بو یلغه قدر بیرلمی تورغان ایدی. یولده کوب یرلرده آلماشنو-

واق تويك

لر بوله تورغان ایدی ایمدی بن فقیر بو مقدس اشك بو یلدا ان اعتبارا باشلاتوب تاما عاده حکیمینه کرو چیلکینه بر قدر اجتهاد قیلوب اوزغان اوکتا- بر آینه فرغز قازاق وصارتیه قارنداشلر مرگا کیچوک بر یاردم بولو نیتی برلن حجازغه کیمته تورغان حاجی افندیلرگا توغری آدیس قه قدر بیلیت بیریلونی نچالتسوادن اوتنگاننك صونکده بوغدا- رمز آنلر طرفندن بالفعل قبول اولندی. ایمدی بنم گه انچه حج سفرینه چققان افندی لرگا بوندن بولای بیلیت آلو توغرسنده الکه کنی کبی مشقتلی اولماينچه بر قدر آسراق اولسه كراك ديه اويليمن چونکه اورنبورغدن اولطروب کیتکان واغون برلن آدیس قه قدر برده آماشنوسز بارورغه ممکندر آندان ماعدا کوب حاجی افندیلرگا اوزم باشلاب بوروب بيك کوبسینه پیريسادکسز آدیس قه قدر بیلیت لر آلوب بیردم. کيلاچک بلغی حاجیلر ایچون بارو حقنده بولغان یول مشقتلری بر آز بنگلره- کگه کیلور ديب ظن فیلامن. باراچاق حاجی لرگا دهها معلوم اولسونکه اگرچه اوتوز کشی بوله فالسه طوغری آدیسقه قدر بر واغون بیريله در لکن بر تولیک مقدم کیلوب نچالنیک استانسه غه کیمته چکرن اعلام فیلیماق تیوش بوله در ایشته دین و ملت حقنده بارلی بوقلی کچوک کنه ایتمکان خد- متمز اوشبوندن عبارتدر.

اورنبورغ و قز النده بوفیت توتوجی محمد علی مورالییق

اداره

بویازلغان ماده لر توغرسنده بو کونگه چه اداره ننگ معلوماتی یوق ایدی بو ایشلر حقیقه توغری ایسه اداره تشکر ایدر. فقط کیله چکده ماجوظ مسئولیتی اداره هیچ بر وجهله وهیچ بر وقت قبول ایتماز.

آلما اورنینه برهنگی .
 سیمفیراپول شهرنك دایچمان نام برسی ۴ واغون
 آلما تیاتوب « غولتا » استانسه سینه یوللامش .
 قومنك مقصدی بو استانسه دن مخصوص فروقته و-
 غونلرینه تویاب سیبیریه غه یبارمك ایمش .
 ۴ واغون آلما شیستا کوف منزلینه قدر سلامت
 یتشوب بو منزله آلما لر برهنگی گه آیلانوب غولتا
 استانسه سینه آلما اورنینه ۴ واغون برهنگی کلمشدر .
 دایچمان (طوار صاحبی) برهنگیلرنی آلودن منع
 ایدوب یول ادمینستراتسیه سیندن ۳۰ بيك روبله
 صوراب ایسك پریدیاویت ایتمشدر . آلمانك بره
 نگیگه ایلانوی شو طریقه اولمشدر : شیستا کوف
 منزلنده سویچنسکی نام برسی ۴ واغون آلمانك
 استانسه غه کیلوی ایله در حال ناقلا دنوینی تیوشلی
 اورنینه کوستروب آلما لرنی فروقته واغونلرینه
 بوشاتورغه قوشوب ، بر واغوننی چیتا شهرینه ،
 ۲نچی سینی ایرکوتسکی غه ، ۳نچی سینی قراسقاریسکیغه
 ۴نچی سینی ده یکاترینبورغغه اوزاتوب آلمان دن بوشا
 نمش ۴ واغونغه برهنگی طوترطوت « غولتا » استا
 نسا سینه یوللانمشدر .
 بالاخر آلما بیرلش اورنغه باروب یتمشدر ،
 لکن بك صوغه قالوب واردیغی سببلی شولوق
 آلما لر ایچون تیمر یول ادمینستراتسیه سینه ۲نچی مرتبه
 اولارق دخی ۲۰ بيك روبله ایسك (ضرر اکول
 ستروب) پریدیاویت ایدامشدر . ایمدی بو آلما
 لر ننگ برهنگیگه ایلانوی خصوصنده فانترو لیر آیاقغه

قاله مشلر ، جدی صورتده تفتیش ایدنه جاکلر تفتیش ائناسنده بو اشکه تیمر یول خدمتکارلری وچاستنی کمسهلردن بک کوپینک مشارکت ایتدکلری هم آمانی ببار وچی دایچهان و بونگ معاوینی سویچنسکی همهسی بر کامپانیده اولدیقاری اگلاشلمشدر . بو اشکه مشارکت ایدن کمسهلردن کوپینی قورقوب چیت هملکتلره قاچمشلر .

۱۳ یاشلک کاپیتان

پیتر بورغده بیوک شاهزاده آلیکسی آلیکساندر- ویچنی دفن ایتارگه کیلگان بحریه عسکرلری آراسنه ۱۱۳ یاشلک ایوانوف فایلیاسند، بر بحریه عسکرینه منسوب کمسه کلمشدر .

بو کمسه بتون عمرینی شو خدمتده اوتکارمش هم ایکی اوغلی آیتسار بولوب «روسالقه» نام بحریه کیمهسی صو توبنه باطقانک برابر هر ایکسی غرق بولمشلردر .

ویلیکی کناز بو ایکی دانه آیتسارلرنک صوغه عرق بولولرندن آتاسی ایوانوفنی تسلی قیلماق ایچون بیوک مکافت (ناغراد) ویرمک بولسه ده قالرت ویلیکی کنازگه جوابا، بالالارمنک قانلرینی دنیا آچمهسینه ساتارغه رضا دگل من دیه بو ناغرادلرنی رد ایتمشدر .

تورلی خبرلر

بیرسکی اویازنده

بیرسکی شهرندن یاخود شهرکه یقین یردن تیمر

یولی سالناجق دیکان خبرلر طار الغاج، بیرسکی اطرافنه بوغان اپاوتلر سالناجق یولنی کوتوب اورمانلرینی خلقه صاتمیلر ایش . چونکه تیمر یولی سالناجق اورمانلرینی صاژین ایله صاتمیلوب اوطون بصاتوب پودلاب ساتارغه وکوب آچه آلورغه امیدلرینی باغلامشلردر .

شول سببلی اوطرفلرده حاضر دنوک آغاچنک بهاسی کوتارامشدر

سمرقند مسلمانلری

سمرقند مسلمانلری اورایه فرمان همایون کوندرلش مفتشلر معیتنه مسلمانلر سمرقندنک مسلمان بالالری اوت تورغان بر دانه مکتب حقنک دانوس یصاب، بو مکتبک مهالک عثمانیه دن کلمش معلملر بالا لرغه ترکلک حسیاتنی اوگرهتهلر دیه کوستر مشلر .

مفتشلر مکتبنی تفتیش ایدوب آنچه ضروری بر شیء طابه آلمادقلرندن اشنک بالغان دانوس اید- یکنی بیلوب بالالارنک استاذندن عفو اوتنوب درس لرنده دوام ایتولرینی توصیه ایدوب کیتمشلر .

دینده حریت مسئله سی

دومانک دینلر کامیسیه سنده بر دیندن ایکنچی دینگه کوچو مسئله سی قارالوب شویله بر قرارغه کلمشلر . بر دیندن ۲نچی دینگه کوچارگه رخصت، لکن بو کشینک ۱۱ یاشنک بولوی شرطدر .

اما ایرلر طائفه سنندن ۱۸ خاتون قز طائفه سنندن ۱۶ یاشلک کبسه لر بر دیندن ایکنچی دینگه کوچا رگه تلاسه لر، بو تقدیرده آتا، آناسینک رضالغی شرطدر .

سینود طرفندن وعظ، نصیحت قیلو حقنره کامیسیه ده شویله خیالی سوزلر بوانمشدر بالآخر برگنه طاوشنک آرتق بولوی سببلی وعظ نصیحت قیلو تیوش دگل دیه قرار ویرلمشدر . مگر شول دینگه

كوچار گه زياولنيه وير گاندنوك ۴۰ كون اوتار گه
نيوشليدر.

مسلمان و كيللري

مسلمان و كيللرينك فرا كسيه ايچون فاترلري
بولمغان سببلى دولت دوماسى ايچنك تنفس وقتلرنك
بر هر ساعت كنه جينالشوب كر كلى مسئله لر ينى مذا-
كره ايدييورلر مش.

بو اش او گفائسز بولغاچ اوز آرا هر قايدو
سندن آيغه اوزلر روبله جيناب بر بولمه آلورغه
قرار وير مشلر.

يگى غزته

باكوده آغايق تحت ادار مسنده روسچه
«پروغريس» نام غزته (موقت توقالمش ايدي)
چغا باشلامشدر. ناشري «ترقي» غزته سينك ناشري
مرتضى مختار وفدر.

اوز جاننه قصد

پيتربورغ واكزالنده غايت نفيس وپخته كيومك
اولان برسى پوبزد قوزغالغاچ اوز اوز ينى پار اواز
آستينه ارغتمشدر. ماشينست پار اوازنى توقتاتورغه
تلاسهده اوز ينى ارغتمقان كمسه تيزرك باشيني كو
چك آستينه قوبوب اولگرمش هم باشى كيسلوب
چقمشدر. اوتروپينه نه سبب بولديغى حقي قالمشدر.

ديندن كوچو

پيتربورغه ميليونير غرافنك قزى پراوصلا-
ويغنى براقوب لوتيران ديننه كوچمشدر.

مطبوعات حقنده

مينستر بوستيتسيه نك خصوصى كاميسييه سى طر-
فندن مطبوعات حقنده اولان قانون پرايقته سينك بر
جزئى تمام اولمشدر. بو پرايقته غه بناء محرر گه
سالنغان اشترافنى محرر تولر گه قادر بولماز سه

ناشردن آلمانا قدر. بنگاه ناشرنك ده تولر گه حالى
بولماز سه بو وقت مطبعه صاحبندن آلمانا قدر.
كاميسييه ده اولان بعض بر چاپلرنك فكرلري
شوبله در: پيرى آديچسكى ايزدانينه، يغنى غزته و
ژورناللر كى مرتب چغار يلا تورغان نشر ياتلرنى
با صارغه آلغانده مطبعه صاحبنى اشتراف خوفلرنندن
اوز ينى تامين ايتار ايچون با صدر وچيدن زالوغ
آلوب قوبار و بونك اوستينه ده ناشرلر و محررلر
اشتراف تولر گه دوغرى كيدلگانده اوزلر ينيك بوگا
اقتدارلري وار ايديكى حقنده اشانچلى ايديكلرينى
كوستورولر.

سايوز نيكلر

مسكاوده چن روس سايوز نيكلرى مسكاوده ملي
كينماتوغراف آچارغه حساب ايدييورلر. سايوز-
نيكلردن برسى كينماتوغراف كار تينه لر ينى كوستر
گانده بيلاستوق ايله كيشينو فسكى پاغروملرنى قو-
يارغه توصيه ايتهدر. لكن مجلسلرى تمام بر قرار
غه كلمايوب قالمشدر.

۱۱ تورمه ده

پيتربورغه هم غوبير ناسنده ۱۱ دانه تورمه ده
باريسى ۶ بيك بر يوز محبوس واردر.

هوا شارى حقنده

روسيله ده هوا كيمه سى يضاوغه مهارتلىگى ايله
مشهور اولان تاتارين فاميليالى بر ياش يكتكه بو
اشنده دوام ايدوب دهها زياده يخشى رق تجربيه
قيلسون ايچون واياننى صاويت ۵۰ بيك روبله ويرر
گه قرار قيلمشدر.

خارجى خبرلر

برينه ضرر ديگرينه فائده
ممالك عثمانيه ده آفستريه ماللرينه بايكوت اعلان

سیکروب توشمشار . غایت قوتلی جیل بولغانلق سببلی صوغه توشکان کمسهلرنی قوتقارو بک چیتون بولوب کوبسی صوغه غرق بولمشدر .
تبریز .

تبریزگه کلمش بر تیلغرامده مشروطهچیلر (مراغه) شهرنده ایکی طوب ۶ یوز ملطق و ۳ یوز بیک پاترون ضبط ایتمشدر .

کرید جزیره سنده

کرید جزیره سنده بولغان مسلمانلر روملرنک ظلملرندن شکایت ایتدکلری ایچون روسیه نک خا- رجه ناظری «ایزوواسکی» کرید جزیره سنی ترک ایتمش روس عسکرلرینک قایتادن کرید جزیره سینه کروپ قالولرنی امر و فرمان بیورمشدر .
هندستان مسلمانلری .

هندستانده «لاهور» شهرنده دین اسلامغه دائر کتابلرنی باصدر مق ایچون ۳۰ بیک لیرا سرمایه ایله بر شرکت تشکیل ایدامشدر .

ازمیر

ازمیر شهرنک حریت اعلان قیلنغاندنصوک ۷۰ دانه غزته ورماله لر نشرینه رخصت ایدامشدر .

قطای

پیکیندن چکلمش تیلغراف خبرلرینه بناء قطای ایمپراطورینک وفاتی حقنک بک مختلف خبرلرکله در آخر وقتلرده مسکاو غزته لرنندن برینک مخبری ایمپراطورنی سرای خادماری بوغوب اوترلگان دیگان خبرلر قوه طابادر دیه بیان ایدوب یازادر .

بیلغرد

صربیه ایله افستریه چیگنده بک چوق افستریه جا- سوسلری صوغش ایچون پلان آلوب جاسوسلق فیلوب یوریلر . بو جاسوسلر کوبراک عسکری ضا- بطلرندن ایدیکنی صربیه صافچلری بیلمشدر . چونکه صربیه صافچیلری طرفندن فرق دانه جاسوس اوترلمشدر .

فیلنوی سببلی عثمانیلر افستریه دن کله جک ماللر اورنینه شمدی بشقه مملکتلردن آلورغه مجبور اولدیلر . معیشت ایچون ضرور اولغان نرسه لردن بعض : اسپیرت و شکر کبیارنی روسیه دن آلا باشلا دیلر . بوندای معیشت ایچون ضرور اولغان شیئله ساعت بساعت احتیاج توشاگی معلوم اولدیغندن افستریه ده بوندای شیئله بک چوق اشلنمکه ایدی . شمدی ایسه اشلنمش و حاضرلنمش اولانلری اوتامک اورنی بولمغاچ یاتوب قالمشدر . هم زلود و فابریکا لرنک کوبسی توفتالوب اشچیلرده بر کسبسز آچیقک یاتوب قالمشدر .

ترکیه نک افستریه ماللرینه بایکوت اعلان قیلننک افستریه غه کلمش ضرر یالغز مادی جهتنگنه دگل ، بلکه معنوی ضررلری ده بک چوقدر . بو جمله دن وینگریه ننگ افستریه دن ایریلر ب اوزلرینه مخصوص قرالقی اعلان ایتوگه فکر یورتولریدر .

ایران احوالی

ایران احوالی حقنده نچوککنه یازساگک خبرلر بری آخریه خلاف کورینه در ، چونکه محمدعلی شاه بر کون خلقنک اداره مشروطه تلادکلرینی اعلان ایته و ایکنچی کون اداره مستقله طرفدرلری ایله سویله شوب خلقنک اداره مشروطه تلامدیکلرینی اعلان ایتهدر . اما مملکتی ایسه تمام باشسزلنوب آناسز قورت ایلی (کوچی) کبی دولاشماده در .

طهران بانکیوری

طهرانده مشهور بانکیور «دوژار» مملکتک اولان ترتیب سزلسکن خوف ایدوب بار کبی آچمه سینی لوندونغه کوچروب اوزینی پانکروت اعلان ایتمشدر . «دوژار» بر اوچوتنی بانقاغه ۴ میایون روبله بورچلیدر .

پاراخوتده یانغین

غاواندن بر میل قدر یراقنده کوپچسکی پارا- خوتده پارازار چغوب ۲۰۰ دانه یولچیلر صوغه

ترک و بلغاریه بلغارلر ترکیه چيگنده گي تدارکات صرييه لرينه شويله دوام ايدييورلر. بلغاریه حکومتی بلغاریه ده ياشاگان مسلمان لردن خوف ايديوب قوراللرينی آلاير.

استانبول.

مجلس مبعوثان دائره سنده اولان اشلر تمام اولمايوب شويله دوام ايتديکی جهتله مجلسنك كشادی ديکابر اورطه لرينه تاخير ايديلمشدر.

مجلسنك كشادی

ترکیه ده ملت مجلسنك رسمی كشادی سلطان حضرتلری طرفندن اجرا ايديله جك. لکن سلطان مجلسكه كيلمايوب سرايندن طوروب اچاچق ديه روس غزته لری يازالر روس غزته لری كولو- برهك يازالر، لکن اش وقتي يتكاج اوزيني كوسترور.

بروسه

بروسه دن كيلكان مکتوب مثالنه نظر ابروسه دن دورت مبعوث انتخاب اولنمشدر بونلردن بری بروسه نك برنجی مدرس لردن قريملي حافظ عمر افندی حضرتلريدن و بری دخی شولوق مدرسین کر آمدن حافظ احمد افندی حضرتلريدن قالدانلری متصرف صبری بك ايله منك باشی طاهر افندی ايمش بروسه ده اسلامه باشقه ملنار مبعوث فازانه آلمغانلر يعنی ارمندن و رومدن مبعوث صايلى آلمغانلر.

اورنبورغ خبر لری

په تنيستسکی

ناتاریوس په تنيستسکی نی ۱۴ نچی نويابردده شهر تياترونده تنفس وقتنده ويلگور سقايه فاميلياستك بر آرتيستنكه ريوالوير ايله آرفاسندن آطمشدر.

آطلشنى يورتينه ايتمشلر بك آخر صورتده يارالنمش، حتى پوله آرفاسندن كروب قايرغالرينی واطوب اوپكاسينه اصابت ايتمشدر. آرتيستنكه نی چا- سنیه ايتمشلر.

ثويزد آستنده

اورنبورغ فانترولى پالاته سينك استار شهر بويوزو

ری «شولسگه» ۱۷ نچی نويابرد پيتر بورغدن فايتمشلی اورنبورغدن ۲۴۹ چاقرم مسافه ده بر واغوندن ايكنچي واغونغه اوتكان وقتنده خطالق ايله هيچ كم كور ا مازدن پويز آستينه اوناب دوشمشدر. صول آياغی ايله اوڭ قولى كيسامشدر. شولسگه آياق والی كيسلمش حالده ريلسده ياتوب قالمش. بوندنصوڭ كلمش تاوارنی پويز دخی بونی كورماي اوتوب كيمشدر.

شمدی بوزولوق ده تيمر يول شفا خانه سنك ايمش بوندن صوگغی عالی معلوم دگلدر.

استيپ محرری

كچنلرده اورنبورغك چقماق اولان صول «استيپ» غزته سينك محرری قالميكوفنی بر نيچه تورلی مقاله لری ايچون طوتوب بيلافسکی تورمه گه سياسيلر بولمهيته ياديلر. صوگره حكم اولاجقدر.

آز ايدلمش

شهر تياترنده يقين ككونلرده ناتاریوس په تنيستسکینی آتقان آرتيستقانی محلی سودا كارلردن برينك صورای بويچه پاروقغه چغارلمشدر.

اداره دن جوابلر

كوتارگه (كريدیت) ژورنال صور اوچيلرغه اداره مزده قويلمش ترتيب ونظامغه بنا آچه سز هيچ كمسيه ژورنال بيارلمايدر اول آچه ايله آدر- يسلرينی بيارگان بعدنده گنه ژورنال كوندريله جكدر. شول سببلى بو خصوصه خط يازوب مشاقلمنماو لرینی اوتنه مز.

نالوژ پلاتوژ ژورنال صور اتوچيلرغه ژورنالنك چقغان نومر لرينغه نالوژ ايله بياريله در. اما چقا چق نومر لری نالوژ ايله بيارو طریقی هيچ بريرده يوقدر.

تصحیح

A. T. S. S. R. C. M. A. K. PUBLIKA KOTRKHANDE. CENTRAL'NAYA Nauchnol i Publichnol Biblioteka. Инв. № г. Казань - Qazan.

۷۰۱ نچی صحيفه نك نينه صاپمق ديه اوقلور. شولوق بيت فارسى بيتنى بر رهمه آفاق ديه اوقلور.